

---

## האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חיי יום יום בימי-הביניים: בין יהודים לנוצרים - 39812

תאריך עדכון אחרון 05-07-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ'אלישבע באומגרטן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [elisheva.baumgarten@mail.huji.ac.il](mailto:elisheva.baumgarten@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שני 14-15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה הוא קורס מחקר וכתיבה לתלמידים מתקדמים העוסקים בימי הביניים ומעוניינים בהיסטוריה חברתית וביחסי יהודים ונוצרים. בקורס נעסוק במגוון רחב של חומרים ושיטות מחקר. התלמידים ידרשו לקרא לכל מפגש מחקר תיאורטי ומספר מקרי מבחן ולכתוב באופן רציף במהלך הקורס ואף להציג פרויקט משלהם הנסמך על הנלמד בקורס. ההשתתפות באישור המרצה בלבד.

מטרות הקורס:

התלמידים ילמדו להכיר מגוון שיטות ניתוח ואת היתרונות והחסרונות שבהם לצד התאמתן לסוגות של מקורות. הקורס דורש יכולת קריאה וכתיבה ביקורתית ושילוב בין מקורות ראשוניים ומשניים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

היכרות עם מתודות  
כתיבה ביקורתית  
ניתוח מקורות

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלי, דיונים, הצגות תלמידים, סיורים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא  
גישות עכשוויות  
תרבות עירונית  
שפה  
אמנות  
חוק  
מקרא: טקסט מקודש  
אשכנז לעומת ספרד

חומר חובה לקריאה:

מבוא

---

יעקב כץ, בין יהודים לנוצרים ירושלים: מוסד ביאליק, תשכ"א

גישות עכשוויות

- David Nirenberg, *Communities of Violence: Persecution of Minorities in the Middle Ages* (Princeton, N.J: Princeton University Press, 1996);  
Jonathan M. Elukin, *Living Together, Living Apart: Rethinking Jewish-Christian Relations in the Middle Ages, Jews, Christians, and Muslims from the Ancient to the Modern World* (Princeton, N.J: Princeton University Press, 2007);  
Ivan G. Marcus, *Rituals of Childhood: Jewish Acculturation in Medieval Europe* (New Haven, Conn: Yale University Press, 1996);  
Joseph Shatzmiller, *Cultural Exchange: Jews, Christians, and Art in the Medieval Marketplace, Jews, Christians, and Muslims from the Ancient to the Modern World* (Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 2013).  
- Michael A. Signer and John H. Van Engen, eds., *Jews and Christians in Twelfth Century Europe, Notre Dame Conferences in Medieval Studies 10* (Notre Dame, Ind: Univ. of Notre Dame, 2001);  
ישראל יובל, שני גוים בבטן, תל אביב: עם עובד תש"ס.

תרבות עירונית

הרצאת אורח (ביילביוגרפיה תקבע בהמשך)

שפה

- Kirsten Anne Fudeman, *Vernacular Voices: Language and Identity in Medieval French Jewish Communities, Jewish Culture and Contexts* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2010).  
הרצאת אורח + ביבליוגרפיה נוספת תקבע בהמשך

אמנות

- Katrin Kogman-Appel, "Jewish Art and Non-Jewish Culture: The Dynamics of Artistic Borrowing in Medieval Hebrew Manuscript Illumination," *Jewish History* 15, no. 3 (2001): 187-234;  
Sarit Shalev-Eyni, *Jews among Christians: Hebrew Book Illumination from Lake Constance* (London ; Turnhout: Harvey Miller, 2010).

חוק

- Solomon Grayzel, *The Church and the Jews in the XIIIth Century; a Study of Their Relations during the Years 1198-1254, Based on the Papal Letters and the Conciliar Decrees of the Period*, Dropsie College (Philadelphia, 1933)  
William C Jordan, *The French Monarchy and the Jews: From Philip Augustus to the Last Capetians* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1989).

מקרא

- Montse Leyra Curiá, *In Hebreo: The Victorine Exegesis of the Bible in the Light of Its Northern-French Jewish Sources / Montse Leyra Curiá.*, 2017;  
- Michael A. Signer, *The Glossa Ordinaria and the Transmission of Medieval Anti Judaism. in A Distinct Voice: Medieval Studies in Honor of Leonard E. Boyle, O.P.*

---

(Notre Dame, Ind: University of Notre Dame Press, 1997)  
Elazar Touitou, *ha-Peshaṭot ha-mithadshim be-khol yom: 'iyunim be-ferusho shel Rashbam la-Torah* (Ramat-Gan: Hotsa'at Universiṭat Bar-Ilan, 2003);

ספרד לעומת אשכנז

Ivan Marcus, "Beyond the Sephardic mystique," *Orim* 1 (1985) 35-53  
David Malki'el, *Reconstructing Ashkenaz: The Human Face of Franco-German Jewry, 1000 - 1250, Stanford Series in Jewish History and Culture* (Stanford, Calif: Stanford Univ. Press, 2009).

Nina Rowe, *The Jew, the Cathedral and the Medieval City: Synagoga and Ecclesia in the Thirteenth Century* (Cambridge ; New York: Cambridge University Press, 2011);  
*Medieval Iberia: Readings from Christian, Muslim, and Jewish Sources, The Middle Ages Series* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1997);

Olivia Remie Constable, Robin J. E. Vose, and David Nirenberg, *To Live Like a Moor: Christian Perceptions of Muslim Identity in Medieval and Early Modern Spain, The Middle Ages Series* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2018).

המשך הביבליוגרפיה תקבע לפי נושאי העבודות של התלמידים ואורחים אחרים בסמינר.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %  
הרצאה 10 %  
השתתפות 15 %  
גשת עבודה 35 %  
גשת תרגילים 40 %  
גשת דו"חות 0 %  
פרויקט מחקר 0 %  
בחנים 0 %  
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

סיור חובה בספריה הלאומית